

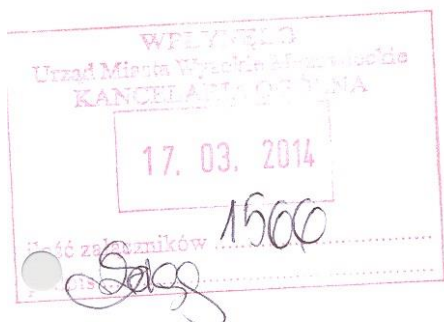

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI-4111-01-05/2013

K/13/003

WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	K/13/003 – Udzielanie uczniom przez jednostki samorządu terytorialnego pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym (stypendiów)
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Beata Palinowska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87305 z dnia 17 grudnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta w Wysokiem Mazowieckiem, 18-200 Wysokie Mazowieckie, ul. Ludowa 15 (dalej: „Miasto”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Siekierko, Burmistrz Miasta Wysokie Mazowieckie ¹ .

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Realizując zadanie obejmujące udzielanie uczniom pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym Miasto stosowało transparentne zasady jej przyznawania i podziału, zapewniając w budżecie odpowiednie środki finansowe na ten cel. Niemniej jednak stwierdzono nieprawidłowości w procesie rozpatrzenia 30 (z 77) wniosków² oraz opóźnienia (od 8 do 23 dni) w prowadzeniu procedur kwalifikacyjnych³.

NIK zwraca uwagę, iż uchwalone przez Radę Miasta Wysokie Mazowieckie Lokalne Programy Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży⁴ nie zawierały konkretnych treści programowych, umożliwiających uwzględnienie, w zasadach udzielania pomocy, potrzeb edukacyjnych i przedsięwzięć sprzyjających eliminowaniu barier edukacyjnych. Określały natomiast szczegółowe warunki, formy i zakres udzielania pomocy (stypendiów) dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵, podczas gdy dopiero istnienie dokumentów programowych upoważnia organ stanowiący do określenia szczegółów tej pomocy, o których mowa w powołanym przepisie.

Ponadto za podstawę podjęcia uchwały z 27 lutego 2013 roku w sprawie Lokalnego Programu Wspierania Edukacji przyjęto jedynie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁶, który nie może stanowić samodzielnej podstawy prawnej do wydania aktów prawa miejscowego. Przepis ten ma charakter ogólnego przepisu kompetencyjnego ustalającego podział zadań między organami gminy i wskazującego zadania zastrzeżone do wyłącznej kompetencji rady.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zaspokajanie potrzeb w zakresie stypendiów

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach szkolnych 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 z budżetu Miasta Wysokie Mazowieckie⁷ przyznawano i wypłacano dwa rodzaje stypendiów motywacyjnych

¹ Od 21 listopada 2010 r., zwany w dalszej treści „Burmistrzem”.

² W wyniku czego stypendia przyznano 24 uczniom.

³ We wszystkich trzech badanych latach szkolnych.

⁴ Podjęte na podstawie uchwały Nr XXXI/141/08 Rady Miasta Wysokie Mazowieckie z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży oraz uchwały Nr XXVIII/143/13 z dnia 27 lutego 2013 r. w tej samej sprawie – zwane dalej „Lokalnymi Programami Wspierania Edukacji”.

⁵ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm. Dalej „ustawa o systemie oświaty”.

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm. Dalej: „ustawa o samorządzie gminnym”.

⁷ Dalej: „Miasto”.

tj. stypendia za szczególne osiągnięcia naukowe oraz stypendia za szczególne osiągnięcia sportowe. Stypendia były przyznawane wyłącznie przez Burmistrza, a do ich otrzymania uprawnieni byli spełniający określone wymagania uczniowie szkoły podstawowej (klas V i VI), gimnazjum, szkół ponadgimnazjalnych oraz studenci I roku uczelni publicznych i niepublicznych, zamieszkujący w Wysokim Mazowieckiem. Dyrektorzy szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto nie udzielali stypendiów motywacyjnych⁸, natomiast składali wnioski o przyznawane przez Burmistrza stypendia, które otrzymywali uczniowie tych szkół. Burmistrz wskazał że powodem niezastosowania przepisów art. 90 g ustawy o systemie oświaty jest zbyt niska subwencja oświatowa, jaką otrzymuje na szkoły samorząd oraz że wręczaniu stypendium przez Burmistrza Miasta towarzyszy większy prestiż niż w przypadku, gdy robi to dyrektor szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 3-22, 27-31, 135-139)

Z wyjaśnień udzielonych przez Burmistrza wynika, że „(...) potrzeby w zakresie wspierania edukacji poprzez udzielanie stypendiów motywacyjnych były analizowane podczas posiedzeń Komisji stypendialnej z chwilą złożenia przez dyrektorów szkół wniosków o przyznanie stypendium Burmistrza”.

(dowód: akta kontroli str. 135-137)

1.2. Wysokość środków zaplanowanych i wypłaconych na stypendia motywacyjne przyznawane przez Burmistrza w okresie objętym kontrolą przedstawiała się następująco:

- w 2011 r. na wypłatę stypendiów zaplanowano w budżecie 36.000 zł, wypłacono 34.114 zł (co stanowiło 94,7 % środków zaplanowanych na wypłatę),
- w 2012 r. na wypłatę stypendiów zaplanowano kwotę 43.000 zł, zaś wypłacono 33.300 zł (co stanowiło 77,4 % środków zaplanowanych na wypłatę),
- w 2013 r. kwota zaplanowana to 40.300 zł, natomiast wypłacona 38.600 tys. zł (co stanowiło 95,8 % środków zaplanowanych na wypłatę).

Kwoty zaplanowane i wydatkowane ujęto w budżecie w §3240 – stypendia dla uczniów, dziale 801 - Oświata i wychowanie, rozdziale 80195 - Pozostała działalność. Jak wyjaśnił Burmistrz „Środki na stypendia na kolejne lata budżetowe: 2011, 2012, 2013 planowane były szacunkowo, biorąc za podstawę rok poprzedzający rok budżetowy z możliwością zmiany w budżecie w ciągu roku budżetowego (...). Nie było ograniczenia w przypadku spełnienia kryteriów przez osoby uprawnione do uzyskania stypendium (...)”.

(dowód: akta kontroli str. 30-40, 135-137)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli uznaje, iż Miasto, przeznaczając określoną rocznie pulę środków budżetowych na wspieranie uzdolnionych uczniów, zaspokoiło potrzeby w zakresie stypendiów motywacyjnych.

2. Zgodność uregulowań (przyjętych przez organy Miasta) dotyczących udzielania stypendiów z przepisami prawa, w tym ustawy o systemie oświaty.

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą przez Radę Miasta Wysokie Mazowieckie przyjęte zostały dwie uchwały w sprawie Lokalnych Programów Wspierania Edukacji:

- z 29 grudnia 2008 r.⁹ – na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 14a ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90t ust. 1 pkt. 2 ustawy o systemie oświaty,
- z 27 lutego 2013 r.¹⁰ (zastępująca poprzednią) – na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym.

Burmistrz przedstawiając powody, jakimi kierowano się projektując uchwały w sprawie Lokalnych Programów Wspierania Edukacji, stwierdził, że: „(...)analizowano potrzeby w zakresie wspierania edukacji i rozwoju na posiedzeniach komisji Rady Miasta, przy omawianiu informacji z działalności placówek oświatowych. (...)radni zgłosili potrzebę

⁸ Urząd Miasta Wysokie Mazowieckie jest organem prowadzącym dla dwóch szkół: Szkoły Podstawowej nr 1 w Wysokim Mazowieckiem oraz Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Wysokim Mazowieckiem.

⁹ Uchwała z dnia 29 grudnia 2008 r. nr XXXI/141/08 Rady Miasta Wysokie Mazowieckie. Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 20 stycznia 2009 r. Nr 19, poz. 201.

¹⁰ Uchwała z dnia 27 lutego 2013 r. nr XXVIII/143/13 Rady Miasta Wysokie Mazowieckie. Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 10 kwietnia 2013 r. poz. 179.

przyjęcia programu umożliwiającego wsparcie uzdolnionych uczniów ze szkół funkcjonujących na terenie miasta. Program przyjęty w uchwale jest wynikiem potrzeb w zakresie wspierania uzdolnionych dzieci i młodzieży”.

Ustalone
nieprawidłowości

W Lokalnych Programach Wspierania Edukacji nie zostały wskazane konkretne treści programowe, umożliwiające uwzględnienie w zasadach udzielania pomocy potrzeb edukacyjnych i przedsięwzięć sprzyjających eliminowaniu barier edukacyjnych. W programach tych stwierdzono jedynie, że ich celem jest „finansowe wspieranie poprzez udzielenie stypendium Burmistrza (...) rozwoju uzdolnień uczniów, którzy dzięki swojej pracy i zaangażowaniu uzyskują wysokie osiągnięcia(...)”. Programy te określały natomiast szczegółowe zasady (regulamin) przyznawania stypendiów, tj. warunki, formy i zakres udzielania pomocy (stypendiów) dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, podczas gdy dopiero istnienie dokumentów programowych (wydanych w oparciu o art. 90t ust. 1 pkt 1 lub 2 tej ustawy) upoważnia organ stanowiący do określenia szczegółów tej pomocy.

Ponadto za podstawę podjęcia uchwały z 27 lutego 2013 roku w sprawie Lokalnego Programu Wspierania Edukacji przyjęto jedynie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym, który nie może stanowić samodzielnej podstawy prawnej do wydania aktów prawa miejscowego. Przepis ten ma charakter ogólnego przepisu kompetencyjnego ustalającego podział zadań między organami gminy i wskazującego zadania zastrzeżone do wyłącznej kompetencji rady.

Zastępca Burmistrza wyjaśniła, że program z 29 grudnia 2008 r. podjęto w wyniku prac nad jego treścią na komisjach Rady Miasta i nie było do niego uwag organu nadzoru, zaś program z 27 lutego 2013 r. został przyjęty na komisjach Rady Miasta w podobnym kształcie i zweryfikowany jedynie o spostrzeżenia nasuwające się z dotychczasowego sposobu realizacji. (dowód: akta kontroli str. 3-22, 141, 154-155)

2.2. Uchwały Rady Miasta w sprawie Lokalnych Programów Wspierania Edukacji przedkładano Wojewodzie Podlaskiemu w ciągu 7 dni od ich podjęcia¹¹. Organ nadzoru nie wnosił do nich uwag. Nie były one również przedmiotem postępowania nadzorczego.

Organ nadzoru stoi na stanowisku, że do podjęcia uchwały w sprawie stypendiów i nagród przyznawanych przez organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego wystarczający jest ogólny przepis kompetencyjny – art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym, w przypadku gdy nie uchwalono programu, o którym mowa w art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Zdaniem organu nadzoru uzasadnione jest stwierdzenie nieważności takiej uchwały jedynie wtedy, gdy podjęto ją na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, a nie przyjęto programu o których mowa w art. 90t ust. 1 tej ustawy. (dowód: akta kontroli str. 3-22)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że w uchwałach w sprawie Lokalnych Programów Wspierania Edukacji nie wskazano konkretnych treści programowych. Określały one natomiast szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, które mogą zostać przyjęte dopiero po uchwaleniu programów, o których mowa w art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Podejmowane w tych sprawach uchwały organu stanowiącego powinny być oparte o uregulowania zawarte w ustawie o systemie oświaty, bowiem przepisy ustawy o samorządzie gminnym mające charakter ogólnych przepisów kompetencyjnych, nie mogą stanowić samodzielnej podstawy prawnej do wydania aktów prawa miejscowego.

3. Tryb i zasady udzielania stypendiów motywacyjnych.

Opis stanu
faktycznego

3.1. Zgodnie z przyjętymi zasadami udzielania stypendiów:

- wniosek składa dyrektor szkoły do której uczęszczał uczeń (student) w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, na który jest przyznawane stypendium, po uprzednim zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną szkoły, w terminie do 20 września danego roku,
- stypendium przyznawane jest za szczególne osiągnięcia naukowe (kandydatom, którzy uzyskali: średnią ocen w klasyfikacji rocznej - uczniowie klas V i VI szkoły podstawowej 5,6, uczniowie gimnazjum 5,4, uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej 5,0, bądź zostali

¹¹ Zgodnie z art. 90 ust. 1 u.s.g.

laureatami lub finalistami olimpiad, konkursów przedmiotowych, artystycznych na szczeblu wojewódzkim, centralnym lub międzynarodowym) bądź szczególne osiągnięcia w sporcie (jeżeli kandydat: zajął medalowe miejsce na szczeblu ogólnopolskim, czołowe miejsce (1-3) w zawodach szczebla wojewódzkiego lub startował w międzynarodowych zawodach sportowych) uzyskane w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, na który jest przyznane stypendium,

- kandydaci powinni otrzymać co najmniej bardzo dobrą ocenę z zachowania,
- procedurę kwalifikacyjną przeprowadza Komisja stypendialna powołana przez Burmistrza, w terminie wskazanym w Lokalnym Programie Wspierania Edukacji¹²,
- stypendia przyznawane są przez Burmistrza na okres 10 miesięcy (uczniom od września do czerwca, natomiast studentom od października do lipca),
- wypłata stypendium następuje z dołu tj. w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca na konto wskazane przez opiekunów. (dowód: akta kontroli str. 3-22)

W okresie objętym kontrolą złożonych było 113 wniosków o przyznanie stypendium motywacyjnego przez Burmistrza, w tym¹³:

- w roku szkolnym 2011/2012 wpłynęły łącznie 33 wnioski (32 o stypendium za szczególne osiągnięcia naukowe oraz 1 za szczególne osiągnięcia sportowe): 19 wniosków złożonych było przez dyrektorów szkół prowadzonych przez Miasto oraz 14 przez dyrektora jednostki niepodlegającej Miastu,
- w roku szkolnym 2012/2013 wpłynęły łącznie 44 wnioski (41 o stypendium za szczególne osiągnięcia naukowe oraz 3 za szczególne osiągnięcia sportowe): 29 wniosków złożonych było przez dyrektorów szkół prowadzonych przez Miasto oraz 15 przez dyrektora jednostki niepodlegającej Miastu,
- w roku szkolnym 2013/2014 było złożonych łącznie 36 wniosków (w tym 35 o stypendium za szczególne osiągnięcia naukowe oraz 1 za szczególne osiągnięcia sportowe): 25 przez dyrektorów szkół prowadzonych przez Miasto oraz 11 przez dyrektora jednostki niepodlegającej Miastu.

(dowód: akta kontroli str. 23-26, 28, 128-134)

Wszystkie wnioski złożone były na formularzu stanowiącym załącznik do Lokalnego Programu Wspierania Edukacji przez dyrektorów szkół mających siedzibę w Wysokiem Mazowieckiem, w terminie określonym w §6 ust. 2 w/w Programu¹⁴.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 17-18, 76-126, 128-134)

3.2. Kandydaci do stypendiów typowani byli przez Komisję stypendialną, działającą w składzie zgodnym z wymogiem §7 ust. 3 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji¹⁵: Oceny wniosków o udzielenie stypendium dokonywano na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego, których przebieg dokumentowano w protokołach z posiedzenia Komisji. (dowód: akta kontroli str. 3-22, 41-75)

Do stypendiów wytypowano łącznie 104 kandydatów, w tym:

- w roku szkolnym 2011/2012 – 29 (z 33 zgłoszonych), w tym 28 do stypendium za szczególne osiągnięcia naukowe oraz 1 do stypendium za szczególne osiągnięcia sportowe;
- w roku szkolnym 2012/2013 – 41 (z 44 zgłoszonych), w tym 38 do stypendium za szczególne osiągnięcia naukowe oraz 3 do stypendium za szczególne osiągnięcia sportowe;

¹² Zgodnie z §8 ust 5 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji przyjętego uchwałą z dnia 29 grudnia 2008 r. zakończenie procedury kwalifikacyjnej przeprowadzonej przez komisję stypendialną następowało do dnia 25 września danego roku. W uchwale z dnia 27 lutego 2013 r. dotyczącej w/w Programu dokonano zmiany terminu na 10 października danego roku.

¹³ Wnioski o stypendium motywacyjne składane były przez dyrektorów szkół prowadzonych przez Miasto: Szkoła Podstawowa nr 1 w Wysokiem Mazowieckiem oraz Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Wysokiem Mazowieckiem, a także przez dyrektora szkoły nie podlegającej – Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokiem Mazowieckiem.

¹⁴ Zgodnie z §6 ust. 2 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji wnioski składa się w sekretariacie Urzędu Miasta Wysokie Mazowieckie, ul. Ludowa 15 w terminie do dnia 20 września danego roku.

¹⁵ Komisje stypendialne zgodnie z §7 ust. 2 powoływał Burmistrz Miasta Wysokie Mazowieckie zarządzeniami: Nr 78/11 z dnia 20 września 2011 r., Nr 176/12 z dnia 24 września 2012 r. oraz Nr 270/13 z dnia 1 października 2013 r.

- w roku szkolnym 2013/2014 – 34 kandydatów (z 36 zgłoszonych), w tym 33 do stypendium za szczególne osiągnięcia naukowe oraz 1 do stypendium za szczególne osiągnięcia sportowe. (dowód: akta kontroli str. 29, 44-75, 128-134)

Ze szczegółowej analizy wniosków 30 kandydatów wytypowanych do stypendiów za szczególne osiągnięcia naukowe oraz wszystkich 5 wniosków kandydatów wytypowanych do stypendiów za szczególne osiągnięcia sportowe wynika, że:

- wnioski złożone były przez dyrektora szkoły, do której uczęszcza (uczęszczał) uczeń (student), w terminie określonym w §6 ust. 2 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji¹⁶,
- wszyscy kandydaci spełnili wymagane kryteria, co potwierdzała dokumentacja dołączona do wniosków (kopie świadectw oraz zaświadczenia),
- wśród uczniów wytypowanych do stypendium za szczególne osiągnięcia naukowe, niektórzy spełniali więcej niż jedno kryterium uprawniające do jego uzyskania, np. uczeń Gimnazjum w Wysokiem Mazowieckiem wytypowany w roku szkolnym 2011/2012 do stypendium za szczególne osiągnięcia naukowe poza wysoką średnią (5,57) uzyskał również tytuł finalisty i laureata w czterech Wojewódzkich Konkursach Przedmiotowych,
- kandydaci wytypowani do stypendiów za szczególne osiągnięcia sportowe osiągalili wysokie wyniki w sporcie, np. jedna z uczennic wytypowana do stypendium w roku szkolnym 2011/2012 uzyskała medalowe (I-III) miejsca w Turniejach Wojewódzkich oraz w Mistrzostwach Polski. (dowód: akta kontroli str. 3-22, 44-126, 128-134)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Komisja stypendialna rozpatrzyła 29 (z 77) wniosków o stypendia – złożonych w latach szkolnych: 2011/2012 oraz 2012/2013 przez Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokiem Mazowieckiem, które nie zostały zaopiniowane przez Radę Pedagogiczną Szkoły – wbrew wymogowi §6 ust. 1 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji. Wnioski te zgodnie z §6 ust. 5 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji jako niekompletne nie powinny być rozpatrywane¹⁷. Stypendia przyznano 24 z 29 uczniów objętych tymi wnioskami.

Jak wyjaśnił Zastępca Burmistrza (przewodniczący komisji): „Komisja stypendialna (...) uznała, iż dyrektor reprezentuje Radę Pedagogiczną.”

(dowód: akta kontroli str. 3-22, 44-126, 128-134, 140-141, 152-155)

2. Prowadzone przez Komisję stypendialną postępowania kwalifikacyjne zostały zakończone z przekroczeniem terminu określonego w §8 ust. 5 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji:

- w latach szkolnych 2011/2012 i 2012/2013 zakończono 18 października 2011 r. i 18 października 2012 r., tj. 23 dni po wskazanym terminie;
- w roku szkolnym 2013/2014 18 października 2013 r., tj. 8 dni po wskazanym terminie.

Zastępca Burmistrza wyjaśnił: „Uznano, że mniejszym złem będzie sprawdzenie niejasności, niż odrzucenie wniosku (...) z konsekwencją przekroczenia terminu”.

(dowód: akta kontroli str. 3-22, 44-75, 140-141, 152-155)

3. Komisja stypendialna przekazała wnioskodawcom do uzupełnienia łącznie 6 wniosków, wyznaczając termin na ich uzupełnienie, pomimo iż sytuacji takiej nie dopuszczał §6 ust. 5 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji¹⁸:

- na posiedzeniu z 23 września 2011 r. – 4 wnioski Dyrektorowi Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokiem Mazowieckiem,
- na posiedzeniu w dniu 25 września 2012 r. – 2 wnioski, w tym jeden ww. Dyrektorowi Zespołu Szkół oraz jeden Dyrektorowi Gimnazjum.

¹⁶ Zgodnie z §6 ust. 2 wnioski powinny zostać złożone do 20 września danego roku.

¹⁷ Wnioski były rozpatrywane przez komisję stypendialną na posiedzeniach: w dniach 25 września i 18 października 2011 r. – 14 wniosków oraz w dniach 25 września i 18 października 2012 r. – 15 wniosków.

¹⁸ Z dnia 29 grudnia 2008 r., w Lokalnym Programie Wspierania Edukacji z dnia 27 lutego 2013 r. zapisu tego nie umieszczono.

Żaden wniosek nie został uzupełniony.¹⁹

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że działając w ten sposób Komisja chciała uniknąć sytuacji, w której uczeń z powodu błędnej interpretacji przedłożonych dokumentów pozbawiony zostałby szansy na stypendium. (dowód: akta kontroli str. 3-22, 45-75, 152-155)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Miasta w zakresie przestrzegania uchwalonych zasad typowania uczniów do stypendiów motywacyjnych.

4. Przyznawanie i udzielanie stypendiów motywacyjnych.

4.1. W okresie objętym kontrolą stypendia zostały udzielone wszystkim wytypowanym kandydatom. Łącznie udzielono 104 stypendia (99 za szczególne osiągnięcia naukowe oraz 5 za szczególne osiągnięcia sportowe), w tym:

- w roku szkolnym 2011/2012 - 28 stypendiów za osiągnięcia naukowe oraz stypendium za osiągnięcia sportowe;
- w roku szkolnym 2012/2013 - 38 stypendiów za osiągnięcia naukowe oraz 3 stypendia za osiągnięcia sportowe;
- w roku szkolnym 2013/2014 - 33 stypendia za osiągnięcia naukowe oraz stypendium za osiągnięcia sportowe. (dowód: akta kontroli str. 31, 44-75, 128-134)

Burmistrz informował społeczeństwo o możliwości uzyskania stypendium motywacyjnego poprzez: „(...)umieszczanie Lokalnego Programu Wspierania Edukacji na stronie internetowej Urzędu Miasta Wysokie Mazowieckie oraz przekazywanie do szkół funkcjonujących na terenie Miasta”. (dowód: akta kontroli str. 135-137)

4.2. Nie zawierano umów stypendialnych. Burmistrz wyjaśnił, że „Podczas uroczystości wręczenia stypendium Burmistrza Miasta Wysokie Mazowieckie, na sesji Rady Miasta Wysokie Mazowieckie stypendysta otrzymywał pismo informujące o przyznaniu stypendium, w którym na podstawie protokołu zamieszczana była informacja o: osiągnięciach uprawniających do przyznania stypendium, wysokości stypendium, okresie na jaki przyznano stypendium”. Stypendia udzielane były wszystkim stypendystom w jednakowej kwocie - 100 zł miesięcznie²⁰, na okres 10 miesięcy - uczniom od września do czerwca, natomiast studentom od października do lipca²¹. Nie wystąpiły przypadki zwrotu bądź cofnięcia stypendium motywacyjnego²².

(dowód: akta kontroli str. 27, 31, 44-75, 127, 135-137)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w latach 2011 – 2013 stypendia motywacyjne były przyznane i udzielone kandydatom spełniającym warunki określone w przyjętych przez Miasto zasadach.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²³, wnosi o:

Wnioski pokontrolne

1. Podjęcie działań w celu dostosowania uregulowań dotyczących stypendiów motywacyjnych do przepisów art. 90t ust. 1 i 4 ustawy o systemie oświaty.
2. Prowadzenie postępowań kwalifikacyjnych zgodnie z przyjętymi uregulowaniami.

¹⁹ Uczniom tym nie przyznano stypendium.

²⁰ Wysokość stypendium była ustalana przez Burmistrza. Rada Miasta Wysokie Mazowieckie nie podejmowała uchwały w tym zakresie.

²¹ Zgodnie z §8 ust. 1 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji.

²² Sytuacje zwrotu bądź cofnięcia stypendium zostały przewidziane w Lokalnym Programie Wspierania Edukacji. Zgodnie z §8 ust. 7 Lokalnego Programu Wspierania Edukacji z dnia 27 lutego 2013 r., zwrot nienależnie pobranego stypendium powinien nastąpić niezwłocznie w przypadku przerwania nauki (w uchwale z dnia 29 grudnia 2008 r. znajdował się zapis, że w przypadku zaprzestania nauki stypendium nie przysługuje, natomiast stypendysta miał obowiązek powiadomienia o tym fakcie Burmistrza w ciągu 7 dni od jego zaistnienia). Zgodnie z §8 ust. 8 cofnięcie stypendium następuje w przypadku stwierdzenia rażącego obniżenia poziomu spełnienia kryteriów przez stypendystę (zapis taki znajdował się w obu uchwałach).

²³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 14 marca 2014 r.

Kontroler:
Beata Palinowska
inspektor k. p.

podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up. p.o. WICEDYREKTORA
Agata Ciupa

podpis